

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Ο ΦΑΡΟΣ ΚΙ ΑΡΧΗΓΟΣ

"Μάχου υπέρ πίστεως και πατρίδος".

Από την Επαναστατική Προκήρυξη του Αλέξανδρου Υψηλάντη.

Μες στην ψυχή σου φώλιαζε ολόκληρη η Ελλάδα
κι είχες τον πόθο να την δεις ελεύθερη, τρανή
της θείας επανάστασης συ άναψες τη δάδα
κι από την φλόγα της καρδιάς έλαμψαν οι ουρανοί`
στην έρμη γη ήρθε ξανά η λιακάδα
κι η λευτεριά ξεπρόβαλε αυγινή.

Κι η λευτεριά στον τόπο της ξεπρόβαλε αυγινή
κι εσύ αγνός κι αμόλυντος, Έλληνας πατριώτης
όλα όσα είχες τά 'δωσες να λάμψει φωτεινή
κι αν πιάστηκες και κλείστηκες στη φυλακή δεσμώτης
αντίλαλος και λευτεριάς φωνή`
αθάνατος του έθνους μας στρατιώτης.

Αθάνατος του έθνους μας κι ελεύθερος στρατιώτης
στη λευτεριά τους Έλληνες εσύ τους πλοηγείς
αφού εσύ ως αρχηγός - το ξέρει η ανθρωπότης -
οργάνωσες τον ερχομό της ένδοξης αυγής`
το θάρρος σε φιλά κι η γενναιότης`
κι ήσουν το Νάμα θεϊκής πηγής.

Κι ήσουν το Νάμα ύψιστης και θεϊκής πηγής
το όνομά σου όπλισε τη θέληση του γένους
στο Δραγατσάνι ξεκινάς, το έθνος ευλογείς
και τ' άνθος του Ελληνισμού, της γης αντρειωμένους`
Αλέξανδρε Υψηλάντη, οδηγείς
στη λευτεριά τους αλυσοδεμένους`

με του έθνους τους επαίνους.

10/1/2021

Ιωάννης Παναγάκος

ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΝΘΟΣ

"Τον ένδοξον λόχον, τέκνα μνηήσατε, λόχον Ηρώων"

Ανδρέας Κάλβος

Ιερού, Παιδιά, Λόχου, γενναία παιδιά
που στον ήλιο ψηλά τ' όνομά σας προβάλλει
απ' ατσάλι παιδιά, με γενναία καρδιά
μας καλείτε να πάρουμε εμείς τη σκυτάλη.

Τα βλαστάρια του έθνους, Ελλήνων ανθός
αναστήσαν τις μνήμες σου στο Δραγατσάνι
να 'ναι πάντοτε ο Έλληνας Λόγος ορθός
από αίμα, πατρίδα, σου πλέξαν στεφάνι.

Στους Δουνάβεως πέρα τις περιοχές
που ελληνόπνοες ήταν νησίδες Ελλήνων
συγκεντρώθηκαν νέων Ελλήνων ψυχές
στην Ελλάδα κινώντας να δώσουν τον κρίνον.

Παλληκάρια που πέσατε μέχρι ενός
και το αίμα σας ήταν τιμή στην πατρίδα
η θυσία σας έγινε ωκεανός
ν' ανατείλει στο έθνος ξανά την ελπίδα.

Ήταν άνιση η μάχη εκείνη γι' αυτούς
σπουδαστές ανεκπαιδευτοι πού 'σαν για μάχη
μα δεν ήσαν σαν όλους τους άλλους θνητούς
για το έθνος σταθήκαν σαν νά 'τανε βράχοι.

Τώρα η σάλπιγγα του έθνους και πάλι καλεί
όπου γης θαλερό των Ελλήνων το γένος
προαιώνιου εχθρού ν' αποκρούσει απειλή
των Ελλήνων να λάμψει και πάλι το σθένος.

17/1/2021

Ιωάννης Παναγάκος

ΜΑΝΗ - Ο ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Ο χάρος με τη λευτεριά παλεύουν και βρυχώνται
μα οι Μανιάτες πρώτοι αυτοί σέρνουνε τον χορό
ποτέ τους δεν φοβήθηκαν της μάχης το λουτρό
σαν Σπαρτιάτες πολεμούν κι αυτοί αναγεννώνται.

Ο άρχοντας Πρινοκοκκάς μαζί με τριακοσίους
Μανιάτες οχυρώθηκε στο οχυρό Καστρί
κατεναντίον νά 'ρχεται τον Πορθητή θωρεί
ως Λεωνίδα καρτερεί με τους δικούς του αντρείους.

Σαν τα λιοντάρια πολεμούν, ορμούν σαν τα γεράκια
μα αιχμάλωτους τους πιάνουνε και τους περιγελούν
κομματιαστά τους κόβουνε κι όπως μπορούν χαλούν
και τον γενναίο Πρινοκοκκά τον γδέρνουν, τα τουρκάκια!

Μετά ο Κλαδάς Κροκόνδειλος - περίεργο όνομα είχε -
που απ' τη Μάνη κίνησε και μέχρι τον βορρά
την Ήπειρο ελευθέρωσε - τη λευτεριά ορά -
μα δε μπορούσε να οσμιστεί - απάτες δεν κατείχε -

πως θα τον πρόδιδαν ποτέ οι φίλοι σύμμαχοί του!
Τον πρόδωσαν έτσι απλά, οι φίλοι Βενετοί
κι όταν τον έπιασε η Τουρκιά, τι εικόνα Θεέ, φρικτή!
τον γδάραν ολοζώντανο, ως και την κεφαλή του.

Τέτοιους γενναίους ήρωες η Μάνη εγεννούσε
αμέτρητα κινήματα για την ελευθεριά
μέχρι που τα κατάφεραν, τ' ανέμου τα θεριά
αυτονομία να γευτούν, κι η λευτεριά σκιρτούσε.

Μάνη, συνώνυμο, μαθές, με την ελευθερία
σαν αετοί περήφανα, ελεύθεροι πετούν
μία βοήθεια έχουνε για να επικρατούν
ριζώνει μέσα τους βαθιά, κι αυτή 'ναι η αντρεία!

Μα «λευτεριά ή θάνατος» σ' εκείνους δεν αρμόζει
αφού πάντα ελεύθεροι τόσους αιώνες ζουν
αυτόνομοι, στον τόπο τους μονάχοι επιζούν
«Νίκη ή θάνατος», ηχούν, αυτό 'ναι που δεσπόζει.

Ω! Ναι! Αυτό αρμόζει, τα σύμπαντα αντηχούν!

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Η πόλη εάλω με βάρβαρα στίφη
καιρό το μηνούσαν φωνές οιωνοί
το λέγαν καθάρια, δεν ήσανε γρίφοι
κι ακόμα το γένος σαν τότε θρηνεί.

Πνιγμένα στο αίμα περνούσαν τα χρόνια
χωρίς μια συμπόνια σκοτάδι βαθύ
προσπάθειες χίλιες να φύγουν τα χιόνια
το πνεύμα του έθνους ξανά να ορθωθεί.

Μα πάντα στο αίμα πνιγόταν τ' αστέρι
το βάρβαρο χέρι σκοτάδι γεννά
του Τούρκου τ' ασκέρι φωτιά και μαχαίρι
από άλλα δεν ξέρει, στυγνά τυραννά.

Μα κάποτε ο μόχθος και αιώνων οι αγώνες
Ανάστασης γίναν, αυγής η μαγιά
να διώξουν για πάντα τους μαύρους χειμώνες
το άχθος του δούλου, του δόλιου ραγιά.

Του Μάρτη εικοσπέντε του είκοσι ένα
που ευαγγελίσθηκε η Παναγιά
του Έλληνα τ' άγια, στον ήλιο ταγμένα
ευαγγελισθήκαν, Θεού ευλογία!

Στην Άγια τη Λαύρα υψώθη αγγελία
που ήτανε κάλεσμα για λευτεριά
και τότε απεκρίθη του γένους η αντρεία
να φέρει τον ήλιο, ευθύνη βαριά.

Κι απ' άκρου εις άκρον, σε όλη τη χώρα
λαός και ο κλήρος, μεγάλοι, μικροί
ριχτήκαν στη μάχη και έφτασ' η ώρα
το δρόμο του το έθνος σαν πρώτα να βρει.

Μοριάς και η Ρούμελη Ιόνιο κι Αιγαίο
στη Βόρια Ελλάδα και στην κεντρική
πηγαίο τραγούδι ακμαίο, γενναίο
γκρεμίζει του τύραννου τη φυλακή.

Κι ευθύς με τη δόξα στεφάνι σου πλέκει
σου ζώνει σεμνά τη σεπτή κεφαλή
Ελλάδα του ήλιου κρατάς το τουφέκι
για πάντα παντού λευτεριά να καλεί!

30/10/2020

Ιωάννης Παναγάκος

ΟΙ ΗΜΙΘΕΟΙ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ

Με τ' άρματα πάντα ξυπνούν, με τ' άρματα κοιμούνται
Σουλιώτες και Σουλιώτισσες πέρα ψηλά στο Σούλι
όλη τη μέρα στη φωτιά το βράδυ καραούλι
λιτοί και σκληροτράχηλοι, τον Τούρκο δεν φοβούνται.

Τη λευτεριά την έβαζαν πιο πάνω απ' τη ζωή τους
περιφρονούσαν τους δειλούς, τον λόγο τους σεβόνταν
στον πόλεμο δεν λάκιζαν, ποτέ τους δεν κρυβόνταν
και τίποτα δεν έβαζαν πιο πάνω απ' τη τιμή τους.

Λάμπρος Τζαβέλας οδηγεί τη μάχη προς στη νίκη
κι ας έχει πιάσει όμηρο το γιο του ο εχθρός του
«απάντων τιμιώτερον» «μητρός τε και πατρός» του
είν' η πατρίδα η γλυκιά` σ' αυτήν κι αυτός ανήκει

όπως κι ο γιος κι ο εγγονός, ο Κίτσος ο Τζαβέλας
πού 'ταν στους τρεις καλύτερους πολεμιστές της νίκης
κατά την επανάσταση, βλαστός της θείας δίκης
κι ήταν καμάρι της φυλής, αητός της φουστανέλας.

Κι εκεί στο Κούγκι ο Σαμουήλ, σαν έπεσε το Σούλι
φωτιά μονάχος έβαλε στα πυρομαχικά τους
με τους συντρόφους του μαζί, το έλεγε η καρδιά τους
ελεύθεροι πεθάνανε, της λευτεριάς νταούλι.

Όπως και οι Σουλιώτισσες στο βράχο του Ζαλόγγου
προτίμησαν ελεύθερες, παρά ατιμασμένες
να φύγουν από τη ζωή, στη λευτεριά ταγμένες
με τα παιδιά τους πέσανε στα βράχια μετά βόγγου

και τραγουδούν ελεύθερες «γεια σου κόσμε καημένε
γεια σας πολύχρωμες πλαγιές γεια σας γλυκά ρυάκια
γεια σας περήφανοι αετοί και άσπρα συννεφάκια
ελεύθερες ερχόμαστε εις Σε, Μαρία Παρθένε»!

2/9/2020

Ιωάννης Παναγάκος

(μελοποιήθηκε από τον συνθέτη και μαέστρο Δημήτρη Μηνακάκη).

Ο ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Για να μπορεί ο αετός το φτέρωμα ν' απλώσει
πρέπει, σαν ήτανε μικρός, νά 'χε καλή τροφή,
και για ν' ανθίσει η Πασχαλιά και νά 'χει ωραία μορφή
πρέπει να έχει ρίζωμα και χώμα να φυτρώσει
χώρο για να φουντώσει ίσαμε την κορφή.

Έτσι κι η Επανάσταση κατόρθωσε ν' ανθίσει
γιατί ένας πρωτομάστορας είχ' εργαστεί πολύ
χάνοντας για τη λευτεριά ως και την κεφαλή
παλεύοντας νυχθημερόν στο γένος να θυμίσει
και να το δια φωτίσει ποια έχει αποστολή.

Ο Ρήγας ο Βελεστινλής, ριγά για την πατρίδα
και την φαντάζετ' όρθια, ελεύθερη, τρανή
στη «Χάρτα» του την παριστά μ' ελεύθερη φωνή
ξανοίγοντας τα πνεύματα, ανοίγει νέα σελίδα
γλυκιά που 'ν' η φροντίδα να γίνει γαλανή!

«Καλύτερα να έχουμε, έστω και μία ώρα
ζωή, όμως ελεύθερη, παρά σε φυλακή
σαράντα χρόνια στη σκλαβιά, δούλοι και αυλικοί»
το λέει του Έθνους η καρδιά πως έφτασε η ώρα
ευλογημένη χώρα, ψυχή ελληνική.

Το κάλεσμα του «Θούριου», άστρο στην καταιγίδα
ταράζει τα θολά νερά, φτερώνει την καρδιά
κι ο πόθος για τη λευτεριά απλώνει μια ευωδιά
διάπυρο κάλεσμα ψυχής σταλάζει την ελπίδα
κι υψώνει μιαν αψίδα με θεία ψαλμουδιά.

Αλλά δεν ήτανε γραφτό να ζήσει τα όνειρά του
να δει το μέγα έργο του ν' ανοίγει τα φτερά
ούτε τα λούλουδα να δει ν' ανθίζουν θαλερά -
τους αετούς που έθρεψε, τα άνθη τα δικά του`
το έθνος του θανάτου τον φόνευσε ψυχρά!

Όμως οι ιδέες που έσπειρε μες στις νυχτιάς το σκότος
ρίζωσαν μέσα στην καρδιά του δόλιου του ραγιά
και λίγα χρόνια αργότερα έγιναν η μαγιά
που έδειξε τη διαδρομή, σαν λευτεριάς πιλότος
ηλιο-αστραπής ο κρότος, τους έθνους λειτουργιά!

(22/8/2020) Ιωάννης Παναγάκος

ΟΡΚΙΖΟΜΑΙ

"...ορκίζομαι εις Σε, ω ιερά πλην τρισάθλια Πατρίς!..."

Όρκος Φιλικών

Ορκίζομαι εις τον Θεό, για Σε γλυκιά πατρίδα
του αυγινού ήλιου ανθός για μένα στη ζωή
θα είσαι, και παντοτινά η κάθε μου πνοή
για σένανε θα πάλλεται - στο σκότος ηλιαχτίδα-
εσύ είσαι η ελπίδα
της σκέψης μου η ροή.

Αγκυροβόλι ασπρόανθο στις δύσκολες τις ώρες
μα και στις εύκρατες εσύ το νου μου κυβερνάς
τα κύτταρα, το είναι μου, εσύ τα διαπερνάς
για σένανε οι πράξεις μου θα είναι νικηφόρες
σκέψεις ελπιδοφόρες
και πίστη με κερνάς.

Το αίμα μου και τη ζωή, ορκίζομαι για σένα
να δώσω εάν χρειαστεί πατρίδα μου ακριβή
για να σε δω ελεύθερη, αυτή 'ναι η αμοιβή
τα χρόνια μου θα λάμπουνε στον ήλιο τιμημένα
αλλιώς, αλί σε μένα
δε θά 'χω απολαβή.

Ορκίζομαι ν' αγωνιστώ, πατρίδα τιμημένη
υπέρ βωμών και εστιών, για πίστη, για Χριστό
δε θα υποκύψω στον εχθρό και δε θα κουραστώ
να μάχομαι για λευτεριά, του Έθνους ειμαρμένη
μάννα μου δακρυσμένη
αυτό σου το χρωστώ.

Ελευθερία ή θάνατος είναι το σύνθημά μου
να διώξω κάθε τύραννο από την άγια γη
και μέχρι να το κάνω αυτό ας μη χαρώ αυγή
ορκίζομαι «μα τω Θεώ» να χάσω τη χαρά μου
το πρώτο μέλημά μου
κι η μόνη επιλογή.

Υπόσχομαι να σέβομαι κάθε συνάνθρωπό μου
την πίστη, τη θρησκεία του, τα όσια κι ιερά
να νοιάζομαι τους ασθενείς, να δίνω τη χαρά
τους αδυνάτους να βοηθώ κι αυτό 'ναι τ' όνειρό μου:
η λευτεριά του ατόμου
που αγάπη λαχταρά!

(18/8/2020) Ιωάννης Παναγάκος

ΤΟ ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Εικοστή πέμπτη του Μάρτη, μια στιγμή πολύ μεγάλη που επρόκειτο το Έθνος την πορεία του να βρει` στην Αγία Λαύρα όλοι πατριώτες φλογεροί συγκεντρώνονται ομοθύμως παίρνοντας τη θεία σκυτάλη της ελπίδας που προβάλλει και τη λευτεριά θωρεί.

Με το λάβαρο στα χέρια ο μητροπολίτης άδει θεϊκές ευχές και ψάλλει, και τους Έλληνες καλεί «λευτεριά ή αλλιώς θυσία της ζωής κι ώρα καλή»` ανασταίνεται η Ελλάδα απ' τα κάτεργα του Άδη νά το, φεύγει το σκοτάδι και η λευτεριά ομιλεί.

Τόσα δάκρυα και αίμα μες στα τετρακόσια χρόνια που έχυσαν της Ρωμιοσύνης οι πολύπαθοι βλαστοί πότισαν βαθιά τις ρίζες και μ' ελπίδα θαυμαστή της ελευθερίας το δέντρο έλιωσε ευθύς τα χιόνια στις πατρίδας μας τα κλώνια πού 'ν' του ήλιου η κουπαστή.

Προεστοί κι ιερωμένοι, φιλικοί, καπεταναίοι με της λευτεριάς τη φλόγα, της ψυχής φεγγοβολή έμποροι, πεπαιδευμένοι, κλέφτες και αρματολοί όλοι τους, μικροί, μεγάλοι, παλληκάρια όλοι γενναίοι προς τη λευτεριά που εμπνέει στρέφουνε την κεφαλή.

Από το Μοριά, την Κρήτη κι από τη Μακεδονία κι απ' την Ύδρα και τις Σπέτσες, τα ηρωικά Ψαρά κι απ' τη Ρούμελη, τις νήσους στου Αιγαίου τα νερά και απ' όλη την Ελλάδα, για να φύγ' η τυραννία όρκο με ομοφωνία δίνουν σε όσια κι ιερά!

Η ψυχή του εικοσιένα όλη ορθή κι αναστημένη στη γιορτή της Θεοτόκου, στον σεπτό Ευαγγελισμό άγγελμα ελευθερίας στέλνει για ξεσηκωμό του ταλαίπωρου του γένους και ευθύς η ειμαρμένη την ελευθεριά ανασταίνει στις πατρίδας το βωμό.

19/8/2020

Ιωάννης Παναγάκος